

forstod sin Opgave. Det var noget andet at sidde her i disse gode Skolestuer og høre og lære noget godt end at lukkes inde i Fabrikker eller løbe om paa Gaden og sælge Blomster eller andet. Her var Hjemmets Luft, med Solskin og Varme.

Men der er langt frem til, at Fortsættelsesasylet er spredt over hele Byen, som de nødvendig maa, om de skal blive en virkelig Støtte for de mange smaa, der trænger til Tilsyn og Pleje, fordi Fader og Moder ikke med deres bedste Villie kan skaffe dem det.

Der er endnu kun 3 Asyler traadt i Virksomhed, et i Guldbergsgade for 100 Drengene, et i Matthæusgade for 100 Piger, og et paa Enghavevej ligeledes for 100; dette sidste vil i Januar 1892 flytte til Istedgade Nr. 3 i Asylselskabets lufthavne Lokaler med Legeplads. Det 4de Asyl haabes snart aabnet ved Østervold, ligeledes til 100 Drengene. Det vil være vore Læsere bekendt, at der i Februar ifjor sammentraadte en Komité, undertegnet med Navne, velkendte igennem humane Foretagender. Denne Komité arbejdede for Oprettelsen af Fortsættelsesasylet i København, og Etatsraad Hennings er den, hvem der særlig skyldes Tak for Iværksættelsen. H. har allerede for flere Aar siden gjort sig bekendt med lignende Hjem i Udlandet. Som Hds. Majestæt Dronningens Kabinetsekretær og som en Mand, der er skattet og afholdt i vide Kredse, har det været og vil det forhaabentlig fremdeles være ham let at vinde den Deltagelse og den pekuniære Støtte som er nødvendig til at oprette mindst en Snes Fortsættelsesasylet i København.

Men hvor megen Pris der end kan sættes paa det private Initiativ, har vi dog ingen Tro paa den fuldkomne tilfredsstillende Løsning af Spørgsmaalet, før det bliver en Samfundssag i den Forstand, at Kommunen overtager Ledelsen af Asylerne, som den allerede leder Kommuneskolerne.

Sagen er for god til at henvises til den private Vilkaarlighed, hvor det ofte er en enkelt Person, der bærer hele Sagen, er han eller hun borte dør den. Den er for god til at være afhængig af private Gaver. Derved kan der være store Farer. Der skal spares, man modtager frivillig og ulønnet Hjælp, som let kan bringe Svingninger og Uorden i Virksomheden, ikke at tale om det farlige fra den pædagogiske Side ved et altfor ofte skiftende Personale. Der maa være fast ansatte og *vellønnede* praktisk dygtige Forstanderinder, som igen maa have et tilstrækkeligt Antal lønnede Medhjælpere. Hidtil har Udgifterne ved de bestaaende Asyler, som allerede nu udfolder en stor Virksomhed, kun været ca. 1700 Kr. aarlig, saa enhver vil forstaa, at her er taget for mange Sparsommelighedshensyn. Selvfølgelig maa man være den ærede Komité, som har taget det private Initiativ til Iværksættelsen, uhyre taknemlig, men Sagen er saa værdifuld for de unges Fremtid, og en saa alvorlig Samfundssag, at Kommunen absolut bør træde til allerede paa nuværende Standpunkt, for at flere Asyler hurtigere kan træde i Virksomhed og de nuværende antage en mindre primitiv Karakter. Saaledes saa jeg, at Drengene i Guldbergsgades Asyl ingen Sko havde paa inde i Skolen, men løb om paa Strømpesødder.

Fortsættelsesasylet maa selvtølgelig have

Raad til at anskaffe let Fodtøj inde, naar det kræver, at Børnene skal sætte deres Træsko paa Gangen. Saaledes kan der være mangt og meget, som er umuligt straks at anskaffe, hvor Pengene skal komme ind ved frivillige Gaver.

Gid Komitéen fremdeles maa have Lykke med sin fortjenstfulde Gerning, og at mange, der har en Skærv at yde, vil betænke dette smukke Foretagende, som vil redde mange af de smaa Børn fra Nød og onde Tanker, men gid frem for alt at Kommunen ikke vil tøve med at yde et saadant Tilskud, at Børnene kan faa fuld Middagsmad paa Asylet, ti før det sker tør vi dog vist ikke sige, at Opgaven er tilfredsstillende løst.

Johanne Meyer.

Brev fra Randers.

Randers er en livlig Foreningsby, der findes Foreninger i alle Brancher og til ethvert Formaalets Fremme.

Forhen var det mest Selskabelighed, der lagdes Vægt paa gennem Foreningslivet i denne By. Dog naar jeg nævner forhen, menes der kun et Tidsrum af 5—6 Aar tilbage i Tiden, først da begyndte den politiske Propaganda, der satte sine Rødder paa Skyggesiden af Byens Arrealer, hvor den arbejdende Stand sidder og længes efter Solskin og Varme.

Venstresagen holdt den Gang sit Indtog, og den tog til, tog til saa en Kammerherre faldt for den ved et Folketingsvalg, men saa sagtnede den af igen, den indeholdt for meget af Spidsborgerligheden, og Arbejderstanden ønskede det reelle. Konflikten viste sig, Liberalismen tabte.

Fagforeningsbevægelsen dukkede frem, og Randers tæller nu Organisationer næsten i ethvert Fag af klassebevidste Arbejdere, der har deres eget Organ.

Et af de sidste Resultater af Organisationen er en Forening ved Navn „Kvindelig Fremskridtsforening“, der stiftedes i August d. A. og har siden den Tid med sit ret gode Medlemsantal haft ugentlige Møder, vekselvis med Diskussion og Haandgerning. Dens Formaal er at vække og vedligeholde Interessen for politiske og sociale Spørgsmaal hos Kvinden, hvilket søges opnaaet ved Afholdelse af Diskussionsmøder, Foredrag, Oplæsning og Agitation for Kvindernes Organ „Hvad vi vil“.

Foreningen tæller hovedsagelig Arbejderkvinder blandt sine Medlemmer; men det vilde ogsaa være for meget at forlange af Borgerstandens „Damer“ med det indskrænkede Livssyn og den konservative Opdragelse at de skulde kunne se længere end fra Haandværkerforeningens og Klubben „Harmonien“s Dansegulv og Teatersal til Bahnsøns frivillige Kanonindsamling.

Maaské de dog en Gang faar Øje for Kvindens Krav og stiller sig ind i vore Rækker, — dog frygter jeg, det har lange Udsigter, dertil bader de sig for meget i Konservatismens mudrede Vande.

Men ligesom de mandlige Arbejdere har lært af Erfaring, hvor nødvendigt det er at staa paa egne Ben, er det samme Livssyn begyndt at fremkomme hos kvindelige Arbejdere. Lad os da haabe, at hun, lige som han, maa forstaa at løse Opgaven,

som er at skabe bedre Kaar; mangt og meget falder sammen for begge Parter, det, der ikke gør det, maa hun nødvendigvis søge at bibringe Forstaaelse af, og Følgen vil nok blive et rigtig Kærnetag i Samdrægtighed og Enighed.

Kvindesagen er i sig selv saa berettiget, at den bør fremhjælpes, og enhver burde af egen Drift sætte en Ære og Stolthed i at være med til at gennemføre den.

Ceres.

Lov og Ret.

Fra første Oktober har Overretssagfører Oskar Johansen begyndt paa Udgivelsen af et Ugeblad med ovenstaaende Titel og følgende Program: „Offentlighed og Mundtlighed skal saa snart og saa vidt som muligt gennemføres ved hele Retsplejen. I Misgernings-sager og i Sager, der rejser sig af politiske Lovovertrædelser, skulde Nævninger indføres.“

Vi Kvinder ønsker Bladet velkommen, ti taler Titlen Sandhed, saa betyder den sikkert ogsaa, at Bladet vil arbejde for, at der for hele den Del af Folket (Flertallet), der kun paa Grund af sit Køn er udelukket fra borgerlige Rettigheder, at der ogsaa for dem kan blive „Lov og Ret“ i Landet.

Indledningsforedrag

i

Diskussionen om Kvindesagen ved Mødet i Seljord August 1891.

Af Fru Ragna Nielsen, f. Ullmann.

(Fortsat.)

Det er et stygt Ord, men jeg maa bruge det: det, det for os gælder om, det er *at faa Kurtisanen ud af Verden*. Ikke alene den virkelige Kurtisane, men den Kurtisane, der lever inde i saa mange tilsyneladende ærbare og skikkelige Kvinder, den Slavinendatur, som vi saa vist haaber og tror ikke er Kvinders egentlige Natur, men fremkommet ved alle disse Aartusinders aandelige Trældom. Der er intet hos Kvinder, som Mænd er mere lemfældige og overbærende mod end Koketteriet, Behagesygen, og der er intet, som mere irriterer og støder de fleste af dem tilbage hos Kvinder, end Selvstændighed, aandelig Frigjorthed — og det er naturligt nok, det første smigrer deres Egenkærlighed og Forfængelighed, det andet støder alle den mandlige Egoismes Instinkter. Hvis Sædelighedssag og Kvindesag ikke hører sammen, da forstaa jeg ikke, hvorfor Ibsen skrev „Et Dukkehjem“. Men Ibsen vidste, at Nora har begyndt at ville være sig selv.

Og det er klart, at for os, som synes, at dette er Kvindesagens egentlige Kærne, maa Opdragelsesspørgsmaalet være et af de vigtigste af dem, som hører med til Kvindesagen. Opdragelsen maa plukke ud af Gutterne den Overbevisning, som de nu fødes med og opdrages i, at det er dem, som er Skabningens Herrer, og at Pigerne er nogle underordnede Væsener. Og Pigerne maa opdrages til Selvstændighed, saa de ikke længer tager imod den underordnede Plads, men rolig indtager den Stilling, som naturlig tilkommer hvert Individ. Og skal det ske, da er det klart, at Pigerne ikke